

Etkinlik No	3
Ders Adı	Felsefe
Sınıf Düzeyi	5-8. Sınıf
Etkinlik Adı	Hey dünya Kimsin Sen?
Süre	40+40 dk.
Strateji, Yöntem ve Teknikler	Tartışma, Soru Cevap
Materyal/Araç Gereç	Akıllı Tahta, Kağıt-Kalem
Disiplinler arası Boyut	Sosyal Bilgiler, Coğrafya ve Tarih alanıyla iş birliği yapılacaktır.
Kazanımlar	Dünyanın şekliyle ilgili öne sürülen argümanları açıklar. Sokratik yöntem kullanarak dünyanın şekliyle ilgili argümanları derinlemesine irdeler.
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Öğrencilerin bir önceki dersten Dünya'nın "düz" ve "yuvarlak" olduğunu ileri sürenlerin argümanları araştırmaları istenir. Öğretmen derse "Dünya'nın küre şeklinde olduğundan ne kadar eminsiniz?", "Dünya'nın yuvarlak olduğunuzu nasıl kanıtlarsınız?" soruları öğrencileri yöneltir.
Öğrenme Öğretme Süreci	Öğrencilerin dünyanın yuvarlak olduğuna dair öne sürdükleri kanıtlar tahtaya yazılır. Ardından Dünya'nın yuvarlak olduğunu ispatlamaya dair oluşturulmuş, halkın görüşlerinin alındığı sokak röportajları öğrencilere izlettirilir. (Ek 1) Öğretmen tarafından "Sokratik Yöntem" öğrencilere tanıtılır. Bu yöntemin nerelerde kullanıldığı öğrencilere açıklanır. (Ek 2) Öğretmen, Dünya'nın şekliyle ilgili tarihsel süreçte öne sürülen düşünceler öğrencilerle paylaşılır. (Ek 3) Öğrenciler iki gruba ayrılır. Birinci grup dünyanın düz olduğunu söyleyen görüşleri savunur. İkinci grup da dünyanın yuvarlak olduğu söyleyenlerin görüşlerini temsil eder. Dünya'nın düz olduğunu söyleyen öğrenciler argümanlarını sırasıyla söylemeye başlarlar.

	<p>Dünya'nın yuvarlak olduğunu söyleyen öğrenciler de onların savlarını çürütmeye, doğru bilgiye ulaşmalarını sağlamak için kendi argümanlarını beraberinde açıklarlar.</p> <p>Tartışma sonunda öğrencilerin Sokratik yöntemi kullanarak, Dünya'nın geoit şeklinde olduğu görüşünün "düz" olduğuna dair öne sürülen görüşlerden bilimsel anlamda daha etkili ve gerçekçi olduğunu ortaya çıkarmak amaçlandığından, bu sonuca ne kadar ulaşıldığı öğrencilerle tartışılır.</p> <p>Son olarak Amerikalı Yazar Isaac Asimov'un "İnsanlar dünyanın düz olduğuna inandıkları zamanlarda haksızdılar. Dünyanın küre şeklinde olduğunu düşündüklerinde de haksızdılar. Fakat; eğer dünyanın küre şeklinde olduğuna inanmanın, düz olduğuna inanmak kadar yanlış olduğunu düşünüyorsanız, sizin bakış açınız, bu ikisinin toplamından daha yanlıştır." sözleri akıllı tahtaya yansıtılarak öğrencilerle tartışılarak ders bitirilir.</p>
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Dünya'nın günümüzde hala düz olduğunu savunanları düşüncelerinde ne kadar haklıdır?</p> <p>Dünya'nın "geoit" şeklinde olduğuna dair öne sürülen kanıtlamaları yeterli midir?</p>
Kaynakça	<p>https://www.youtube.com/watch?v=TR4Q2VsQDk0</p> <p>Yıldırım, Ö. (2022). "Sokratik Yöntem ve Sokratik Tartışma Nedir?". Erişim Adresi: https://www.felsefe.gen.tr/sokratik-yontem-ve-sokratik-tartisma-nedir/</p> <p>Eğitimde Değerler, "Dünyanın Şekli ile ilgili Geçmişte Öne Sürülen Görüşler" Erişim Adresi: https://egitimdedegerler.com/2020/10/dunyanin-sekli-ile-ilgili-gecmiste-one-surulen-gorusler.html/genel-kultur/19/</p>

Ek 1. <https://www.youtube.com/watch?v=TR4Q2VsQDk0> adresinden “Dünya’nın Yuvarlak Olduğunu Nasıl İspat Edersiniz” adlı video öğrencilere izlettirilir.

Ek 2. Sokratik Yöntem, Sokrates’in felsefi sorgulamalarında kullandığı yöntemdir. Sokrates’in bu yöntemine annesinin ebe olmasından ötürü doğurtma yöntemi de denilmektedir. Yöntem maiotik ya da mayotik olarak da anılır. Sokratik yöntemin amacı, kişinin kendi kendisine veya iyi bir öğretmen eşliğinde kendisinde bulunan bilgileri açığa çıkartmasıdır. Yöntemin basamakları şöyledir:

- Konuyla ilgili olarak mevcut durumda bilinenler nelerdir?
- Konuya ilişkin bilgiler belli tanımlar altında somutlaştırılır ve yapılan tanımların her bir durum için geçerli olup olmadığına bakılır. Eğer varsa, tanımların kendi içlerinde ortaya çıkan çelişkilerini ve tanımların olup bitenlerle ilişkisinde ortaya çıkan eksikliklerini göstermek.
- Yapılan eleştirel değerlendirmeler sonucunda yeni öğrenmeyi engelleyebilecek her türden yanlış sanılar temizlendiğinde, yani kişi aslında tartışılan konuda bir şey bilmediğini öğrendiğinde, artık yeni öğrenme için hazır demektir. Bu bakımdan yapılan ilk şey, önce bilgisizliğin bilincine varmaktır.
- Tüm bunların ardından, diyalog çerçevesinde, doğru sorularla, kişidekiler ortaya çıkarılır ve nihayetinde de bu ortaya çıkarılanlar yeniden değerlendirilerek konuşma sona erdirilir (Yıldırım, 2022)

Ek 3. Dünya’nın şekline ait tarihsel süreçte öne sürülen görüşlerin bir kısmı şu şekildedir:
Mısırlar: Mısırlı bilginler dünyanın düz, dikdörtgen şekilde olduğuna inanıyorlardı.

Babiller: Babil’lere göre dünya büyük bir denizin üzerinde yüzen düz bir tepsi olarak düşünüyorlardı.

Mayalar: Mayalar dünyanın şekli hakkında ilginç bir fikirleri vardı. Onlara göre dünya aslında deniz üzerinde yüzen dev bir timsahtı.

Hintliler: Hintlilerin dünyanın şekli hakkındaki düşünceleri en az mayalar kadar ilginçtir. Onlara göre dünya; deniz kaplumbağasının sırtında dört fil bulunmakta. Bu fillerinde sırtında bir daire bulunmaktaydı.

Yunanlar: Yunan’ların çok farklı görüşleri vardı. Yunanlar arasında dünyanın şekliyle ilgili en sık olan düşünceler şunlardır:

- Dünya, Etrafı nehirlerle çevrili bir tepsi içinde bulunmaktaydı.
- Dünya öküzün boynuzları arasında yer alıyor.
- Dünyanın şekli küp şekline benzer.

Pisagor: Dünyanın küre şeklinde olduğunu öne sürmüştür. Bu düşünceyi ilk söyleyen kişi Pisagor’dur.

Thales: Suda yüzen yarım küreye benzetmiştir.

Biruni: Müslüman bir bilim adamı olan Biruni dünyanın şeklinin küreye benzediğini öne sürmüştür.

Galileo: Galileoda dünyanın şeklini küreye benzetmiştir.

İdrisi: Dünyanın yuvarlak olduğunu öne sürmüş. Bununla da yetinmeyip bir dünya haritası hazırlamıştır.

Aristoteles: Bir ay tutulması sırasında dünyanın gölgesinin aya yansıdığını görmüştü. Bu gölge yuvarlaktı. Bu nedenle Aristo da dünyanın şeklini küreye benzetmiştir. (Bu görüşü ilk Pisagor söylese de ispatını ilk yapan aristodur.

Macellan: Denizci Macellan dünyanın küreye benzediğini ispatlamak için sürekli aynı yönde gitmiş ve tekrar başladığı noktaya gelmiştir ([www. egitimdedegerler.com](http://www.egitimdedegerler.com))